

Hirvieläinonnettomuudet maanteillä vuonna 2012

Hirvieläinonnettomuudet maanteillä vuonna 2012

Liikenneviraston tilastoja 5/2013

Liikennevirasto
Helsinki 2013

Kannen kuva: Liikenneviraston kuva-arkisto

Verkkojulkaisu pdf (www.liikennevirasto.fi)

ISSN-L 1798-811X

ISSN 1798-8128

ISBN 978-952-255-326-3

Liikennevirasto

PL 33

00521 HELSINKI

Puhelin 0295 34 3000

Hirvieläinonnettomuudet maanteillä vuonna 2012. Liikennevirasto, liikenne- ja väylätieto-osasto. Helsinki 2013. Liikenneviraston tilastoja 5/2013. 24 sivua. ISSN-L 1798-811X, ISSN 1798-8128, ISBN 978-952-255-326-3.

Avainsanat: hirvet, eläimistö, onnettomuudet, tilastot

Tiivistelmä

Vuonna 2012 Suomen maanteillä tapahtui 1 321 hirvionnettomuutta ja 3 880 peuraonnettomuutta. Kaiken kaikkiaan hirvieläinonnettomuuksia tapahtui 1 196 enemmän kuin edellisenä vuotena, mutta määrän kasvu johtuu ainakin osittain tilastointimutoksesta.

Seurauksiltaan hirvionnettomuudet olivat lievempiä kuin edellisvuonna: vuonna 2012 kukaan ei kuollut hirvionnettomuuksissa, kun vuonna 2011 kuolleiden määrä oli kolme. Hirvionnettomuuksissa loukkaantui 108 ihmistä, mikä on viisi loukkaantunutta vähemmän kuin edellisenä vuotena, vaikka hirvionnettomuuksien määrä kasvoi 11 %. Peurakolareissa ei myöskään kuollut ketään, mutta loukkaantui 35 ihmistä.

Hirvionnettomuuksia tapahtuu koko maassa – eniten vilkkailla kaksikaistaisilla pääteillä. Vuonna 2012 eniten hirvionnettomuuksia tapahtui Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) alueella, 239 onnettomuutta, ja vähiten Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueella (78). Vuoteen 2011 verrattuna hirvionnettomuudet lisääntyivät kaikkialla muualla paitsi Kaakkois-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskusten alueilla. Suhteellisesti eniten hirvionnettomuuksien määrä kasvoi Lapin ELY-keskuksen alueella (55 %).

Peurakolarit keskittyvät eteläisimpään ja lounaisimpaan Suomeen, mutta jonkin verran niitä tapahtuu myös Pohjanlahden rannikon läheisyydessä ja Järvi-Suomessa. Vuonna 2012 peuran kanssa kolaroititiin eniten Varsinais-Suomen (1 471 kertaa) ja Uudenmaan (1 374) ELY-keskusten alueilla.

Vuoden 2012 hirvieläinonnettomuuksien laskennalliset kustannukset yhteiskunnalle olivat 56 miljoonaa euroa.

Hjortdjursolyckor på landsvägar 2012. Trafikverket, trafik- och trafikledsdata. Helsingfors . Trafikverkets undersökningar och utredningar 5/2013. 24 sidor. ISSN-L 1798-811X, ISSN 1798-8128, ISBN 978-952-255-326-3.

Nyckelord: älgar, fauna, statistik

Sammanfattning

År 2012 inträffade 1 321 älgolyckor och 3 880 hjortolyckor på landsvägarna. Totalt skedde det 1 196 älg- och hjortdjurolyckor mer än år 2011, men ökningen av antalet beror dels på ändrad statistikföring.

Älgolyckorna var lindrigare än tidigare; ingen dog i olyckorna med älg medan året innan dog tre människor. Antalet skadade i älgolyckor var 108, vilket var fem människor mindre än år 2011, fast antalet olyckor ökade med 11 %. I hjortolyckor dog ingen heller men antalet skadade var 35.

Det sker älgolyckor i hela landet – många särskilt på livligt trafikerade tvåfiliga huvudvägar. År 2012 skedde det mest älgolyckor i Norra Savolax ELY-centralens (näringslivs-, trafik- och miljöcentralen) region, 239 stycken, och minst i Sydöstra Finland ELY-centralens region, 78 stycken. Jämfört med året 2011 minskade antalet älgolyckor bara i ELY-centralers region i Sydöstra Finland samt Norra Österbotten. Antalet älgolyckor ökade relativt mest i ELY-centralens region i Lappland.

Hjortolyckorna är koncentrerade till sydligaste och sydvästligaste Finland men det sker också några i närheten av Bottniska vikens kust och i mellersta Finland. År 2012 skedde det mest hjortolyckor i Egentliga Finlands (1 471 stycken) och Nylands ELY-centralens region (1 374 stycken).

De kalkylerade kostnaderna för hjortdjursolyckor för samhället var 56 miljoner euro år 2012.

Elk and deer accidents on highways in 2012. Finnish Transport Agency, Transport and Infrastructure Data. Helsinki 2013. Research reports of the Finnish Transport Agency 5/2013. 24 pages. ISSN-L 1798-811X, ISSN 1798-8128, ISBN 978-952-255-326-3.

Keywords: elk collision, statistics

Summary

In 2012 a total of 1,321 elk accidents and 3,880 deer accidents on highways were reported to the police. In 2012 there were no fatalities in elk accidents while in 2011 three people died. The number of people injured in elk accidents was 108 which was five people less than in 2011, although the total number of elk accidents increased by 11%. Nobody died but 35 people injured in deer accidents. The increased number of elk and deer accidents was partly affected by changes in the compilation methods.

Elk collisions occur all over Finland – in large numbers on busy two-lane main roads. In 2012, the largest number of elk accidents occurred in the area of North Savo Centre for Economic Development, Transport and the Environment (ELY Centre) (239 accidents), and the smallest number in the Southeast Finland ELY Centre area (78). The number of elk accident increased everywhere else but in the Southeast Finland and North Ostrobothnia ELY Centre areas. The number of elk collisions increased most in the Lapland ELY Centre area (55%).

Deer accidents tend to concentrate in south-western Finland, but accidents also occur in East Bothnia and Lakeland Finland. In 2012 the Southwest Finland and Uusimaa ELY Centre areas had the largest occurrence of deer accidents, numbering 1,471 and 1,374 respectively.

The estimated costs of elk and deer accidents on highways in 2012 amounted to € 56 million.

Esipuhe

Hirvieläinonnettomuudet-tilasto täydentää Liikenneviraston, aiemmin Tiehallinnon, vuosittaista Tieliikenneonnettomuudet maanteillä -julkaisua. Tilastoraportin tiedot perustuvat Liikenneviraston onnettomuustietojärjestelmään. Eläinonnettomuuksien kehitystä tarkastellaan ELY-keskusten aluejaon ohella maakunnittain sekä suhteessa eläinkantaan. Onnettomuudet on jaoteltu myös niiden tapahtumiseen vaikuttavien seikkojen, kuten nopeusrajoitusten, valoisuuden ja vuodenajan mukaan. Hirvieläinonnettomuuksista yhteiskunnalle vuosittain koituvat kustannukset on laskettu liikenne- ja viestintäministeriön hyväksymien keskimääräisten onnettomuuskustannusten perusteella.

Tämän raportin laatimisesta on vastannut Riikka Rajamäki ja raportin kokoamiseen ovat osallistuneet Arja Wuolijoki ja Salla Salenius VTT:stä. Tiedot eläinkannan kehityksestä ja kaatomääristä ovat Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselta sekä Metsästäjien Keskusjärjestöltä.

Helsingissä kesäkuussa 2013

Liikennevirasto

Sisällysluettelo

1	HIRVIELÄINONNETTOMUUDET VUONNA 2012	9
2	KUVAT	11
3	TAULUKOT.....	15
4	KARTAT	20

Kuvaluettelo

Kuva 1.	Hirvi- ja peuraonnettomuudet sekä henkilövahinkoihin johtaneet hirvieläinonnettomuudet maanteillä 1998–2012. (Hirvieläinonnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.).....	11
Kuva 2.	Hirvionnettomuudet maanteillä ja hirvikanta vuosina 1992–2012.....	11
Kuva 3.	Peuraonnettomuudet maanteillä ja valkohäntäpeuran kaatomäärä vuosina 1998–2012.....	12
Kuva 4.	Hirvieläinonnettomuuksien laskennalliset kustannukset maanteillä ELY-keskusten alueilla vuosina 2011 ja 2012 vuoden 2010 yksikkökustannusten mukaan laskettuna. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)	12
Kuva 5.	Hirvionnettomuuksien kehitys vuosina 2008–2012 ELY-keskusten alueilla. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)	13
Kuva 6.	Hirvi- ja peuraonnettomuudet maanteillä maakunnittain vuosina 2008–2012. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)	14

Taulukkoluetelo

Taulukko 1.	Hirvieläinonnettomuudet ja niistä seuranneet henkilövahingot vuosina 2001–2012.	15
Taulukko 2.	Hirvi- ja peuraonnettomuudet henkilövahinkoineen vuosina 2012 ja 2011 ELY-keskuksittain sekä keskiarvo vuosilta 2008–2012.....	15
Taulukko 3.	Hirvieläinonnettomuudet kuukausittain maanteillä vuonna 2012. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)	16
Taulukko 4.	Hirvieläinonnettomuudet kuukausittain maanteillä vuonna 2011.....	16
Taulukko 5.	Hirvieläinonnettomuudet maanteillä vuonna 2012 eri valoisuusolosuhteissa. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)	17
Taulukko 6.	Hirvieläinonnettomuudet maanteillä vuonna 2011 eri valoisuusolosuhteissa.....	17

Taulukko 7.	Hirvieläinonnettomuudet maanteillä vuonna 2012 eri nopeusrajoitusalueilla. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.).....	17
Taulukko 8.	Hirvieläinonnettomuudet maanteillä vuonna 2011 eri nopeusrajoitusalueilla.....	17
Taulukko 9.	Hirvi- ja peuraonnettomuuksien vuotuiset kokonaiskustannukset vuosina 2012 ja 2011 vuoden 2010 yksikkökustannusten mukaan laskettuna	18
Taulukko 10.	Hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuonna 2012 eri toiminnallisissa tieluokissa. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.).....	18
Taulukko 11.	Hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuonna 2011 eri toiminnallisissa tieluokissa.	18
Taulukko 12.	Peuraonnettomuuksien onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuonna 2012 Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan ELY-keskusten alueella ja koko maassa eri toiminnallisissa tieluokissa. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.).....	19
Taulukko 13.	Peuraonnettomuuksien onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuonna 2011 Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan ELY-keskusten alueella ja koko maassa eri toiminnallisissa tieluokissa.....	19
Taulukko 14.	Henkilövahinkoon johtaneiden hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuonna 2012 eri toiminnallisissa tieluokissa. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)	19
Taulukko 15.	Henkilövahinkoon johtaneiden hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuonna 2011 eri toiminnallisissa tieluokissa.....	19

Karttaluettelo

Kartta 1.	Hirvionnettomuustiheys maanteillä kunnittain, keskiarvo vuosista 2011 ja 2012.....	20
Kartta 2.	Peuraonnettomuustiheys maanteillä kunnittain, keskiarvo vuosista 2011 ja 2012.....	21
Kartta 3.	Tieosuudet, joilla on suurin hirvionnettomuustiheys (2008–2012 keskiarvo)	22
Kartta 4.	Tieosuudet, joilla on suurin peuraonnettomuustiheys (2008–2012 keskiarvo)	23

1 Hirvieläinonnettomuudet vuonna 2012

Liikennevirasto tilastoi maanteillä (valtion hoidossa olevat tiet) ja vuodesta 2009 alkaen myös muilla teillä ja kaduilla tapahtuneet törmäykset hirvien sekä peurojen ja kauriiden (valkohäntä-, kuusi- ja metsäpeura sekä metsäkauris) kanssa. Tiedot perustuvat poliisin ilmoituksiin.

Aikaisempina vuosina huomattava osa poliisin tietoon tulleista hirvieläinonnettomuuksista jäi onnettomuusrekistereiden ja siten tämän tilastonkin ulkopuolelle siksi, että niiden tiedot on merkitty vajavaisesti poliisin tietokantaan. Poliisi ja Tilastokeskus uudistivat menettelytapojaan tämän ongelman korjaamiseksi syksystä 2012 alkaen. Tämä uudistus näyttää kasvattaneen omaisuusvahinkoon johtaneiden peurakolareiden määrää tässä tilastossa huomattavasti, ehkä jopa tuhannella onnettomuudella. Tämän tilastointiuudistuksen vuoksi vuoden 2012 onnettomuusmäärätiedot eivät ole vertailukelpoisia aiempiin tietoihin.

Vuonna 2012 maanteillä tapahtui 5 201 hirvieläinonnettomuutta. Onnettomuuksien määrä lisääntyi noin 30 %:lla edellisestä vuodesta. Kappalemääräisesti onnettomuuksia tapahtui viime vuonna noin 1 200 enemmän kuin vuotta aiemmin. Onnettomuuksista hirvionnettomuuksia oli 1 321 ja peuraonnettomuuksia 3 880.

Hirvieläinonnettomuuksissa säästytettiin ihmishenkien menetyksiltä, mutta loukkaantuneita hirvionnettomuuksissa oli 108 ja peuraonnettomuuksissa 35. Kuntien ja muiden alueiden teillä tilastoitiin yhteensä 45 hirvi- ja 163 peuraonnettomuutta, ja näissä loukkaantui yksi tienkäyttäjä. Paliskuntain yhdistyksen tilaston mukaan Pohjois-Suomen tieliikenteessä jäi lisäksi vuoden aikana auton alle 4 200 poroa.

Vaikka hirvionnettomuuksien määrä kasvoi noin 11 % vuodesta 2011, hirvionnettomuuksissa loukkaantuneiden määrä väheni viidellä.

Vuonna 2012 tapahtui 1 069 peuraonnettomuutta enemmän kuin vuonna 2011 (onnettomuusmäärän kasvu 38 %), ja niissä loukkaantui 35 ihmistä (kasvu edellisestä vuodesta 52 %).

Edellisten 10 vuoden aikana peuraonnettomuuksien määrä on vaihdellut vuosittain 2 472:n ja 3 465:n välillä, joten nyt tilastoitu peuraonnettomuuksien määrä on noin 12 % suurempi kuin suurin vuosien 2002–2011 peuraonnettomuusmääristä ja 36 % suurempi kuin näiden vuosien peuraonnettomuuksien keskiarvo. Peuraonnettomuuksien määrän lisääntyminen selittyy osin tilastointimuutoksella.

Hirvionnettomuuksia tapahtuu koko maassa – runsaasti varsinkin vilkkailla kaksikaistaisilla pääteillä. Vuonna 2012 hirviin törmättiin useimmiten Pohjois-Savon ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskusten (ELY-keskusten) alueilla. Vuoteen 2011 verrattuna hirvionnettomuusmäärä kasvoi kaikkialla muualla paitsi Kaakkois-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskusten alueilla. Hirvionnettomuuksissa loukkaantuneiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna suhteellisesti eniten Etelä-Pohjanmaalla (5:stä 17:ään, 240 %).

Peuraonnettomuuksia tapahtui vuonna 2012 kaikkien ELY-keskusten alueella, eniten Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa. Näillä alueilla tapahtui 73 % kaikista peuraonnettomuuksista. Lapissa peuraonnettomuuksien määrä puolestaan kasvoi suhteelli-

sesti eniten, 150 % (24:stä 60:een), mutta siellä tapahtui vain 1,5 % koko Suomen peuraonnettomuuksista.

Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan pahimmilla onnettomuusalueilla on tiejaksoja, joilla peuraonnettomuuksia tapahtuu keskimäärin kaksi kappaletta vuosittain jokaisella tiekilometrillä.

Hirvionnettomuuksien suhteen vaarallisinta aikaa olivat kuukaudet syyskuusta joulukuuhun, ja eniten hirvien kanssa kolaroititiin lokakuussa. Peuraonnettomuuksia tapahtui eniten vuoden viimeisinä kuukausina, erityisesti marraskuussa, jolloin tapahtui 25 % koko vuoden peuraonnettomuuksista. Hirvieläinonnettomuuksista 63 % ajettiin hämärässä tai pimeässä.

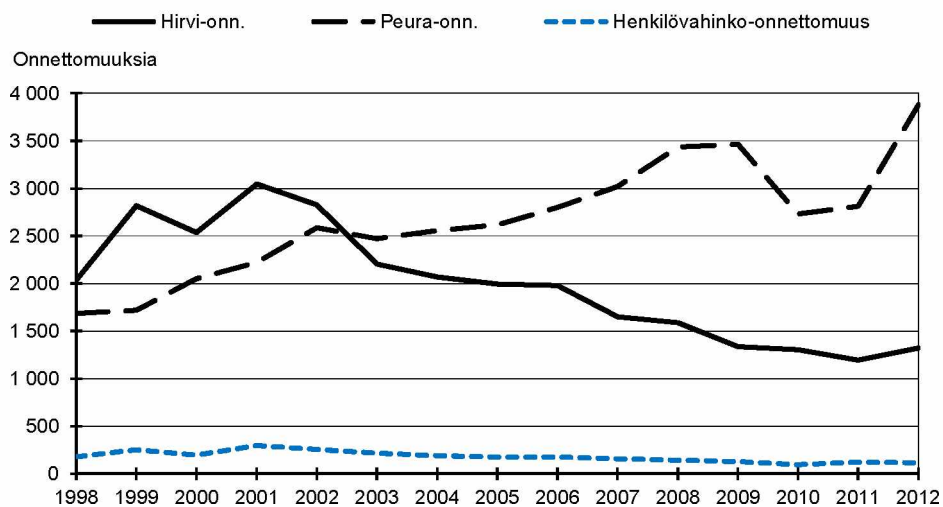
Eniten onnettomuuksia (58 % hirvionnettomuuksista ja 59 % peuraonnettomuuksista) ajettiin 80 km/h -nopeusrajoituksen vallitessa. Tämä selittyy toisaalta ko. rajoituksen yleisyydellä alemmalla tieverkolla (yleisrajoitus) ja toisaalta pääteiden 80 km/h -talvinopeusrajoituksilla. Henkilövahinkoihin johtaneista hirvieläinonnettomuuksista 60 kpl eli 51 % ajettiin 80 km/h -rajoituksen alueella ja 44 kpl eli 38 % 100 km/h -rajoituksen alueella. Myös matalien, 40 km/h ja 50 km/h, nopeusrajoitusten teillä törmättiin eläimiin, hirviin 14 ja peuroihin 143 kertaa. 60 km/h -rajoituksen alueella hirvieläinkolareita kertyi kaikkiaan 552, missä lisäystä edellisestä vuodesta on 47 %. Tilastosta ei kuitenkaan ilmene, onko ko. rajoituksia noudatettu onnettomuustilanteissa.

Onnettomuuksien määrän suhdetta liikenteen määrään kuvataan onnettomuusasteella. Hirvionnettomuuksien aste oli koko maassa viime vuonna 3,6 onnettomuutta 100 miljoonaa ajettua tiekilometriä kohti, mikä on 11 % suurempi kuin vuonna 2011. Hirvionnettomuuksien aste oli alemmalla tieverkolla hieman pienempi kuin pääteillä. ELY-keskusalueittain tarkasteltuna onnettomuusaste oli korkein Kaakkois-Suomen kantateillä (7,8) ja matalin Uudenmaan valtateillä (1,3).

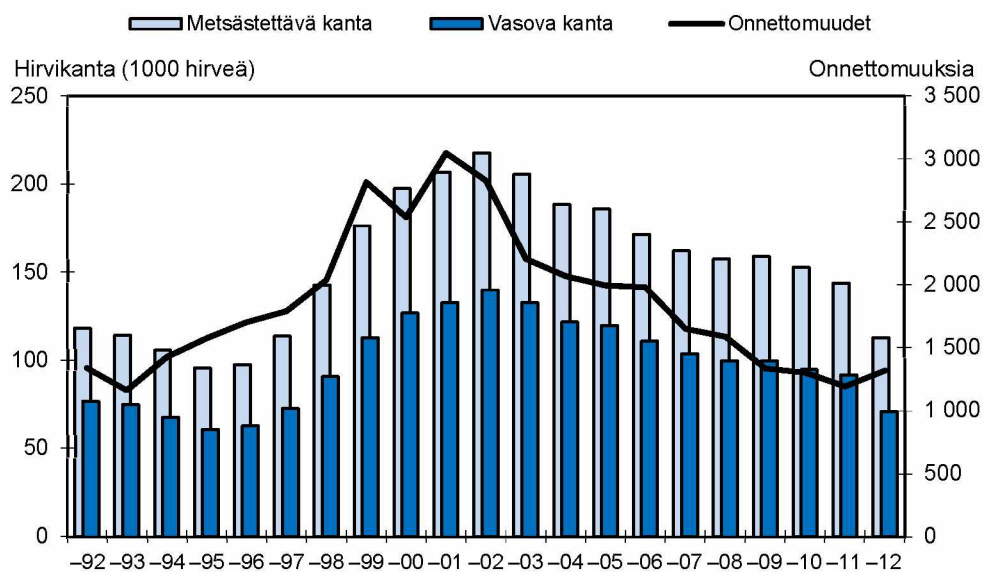
Peuraonnettomuuksien onnettomuusaste oli vuonna 2012 koko maassa 10,6 onnettomuutta / 100 milj. autokm. Aste oli 39 % suurempi kuin vuonna 2011. Kasvu selittyy osin vuoden 2012 tilastointimuutoksella. Korkein luku (54,5) oli Varsinais-Suomen ELY-keskuksen alueen seututeillä. Myös Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskusten yhdysteillä oli suuri onnettomuusaste viime vuonna (39,5 ja 35,5). Hirvionnettomuuksista poiketen peura- ja kaurisonnettomuuksien aste oli selvästi korkein alemmalla tieverkolla.

Vuoden 2012 hirvieläinonnettomuuksien laskennalliset kustannukset yhteiskunnalle olivat 56 miljoonaa euroa, mikä on 4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2011. Hirvionnettomuuksien osuus kustannuksista oli 34 miljoonaa ja peuraonnettomuuksien 22 miljoonaa euroa. Hirvionnettomuuksien kustannukset pienenevät vuodesta 2011 kaikkiaan 11 miljoonaa euroa, mikä johtuu loukkaantumiseen johtaneiden onnettomuuksien vähentymisestä sekä siitä, ettei vuonna 2012 tapahtunut yhtään kuolemaan johtanutta hirvionnettomuutta. Peuraonnettomuuksien kustannukset sen sijaan kasvoivat vuoteen 2011 nähden 7 miljoonaa euroa. Kasvuun vaikutti osin onnettomuuksien tilastointimuutos. Onnettomuuksien kustannukset on arvioitu liikenne- ja viestintäministeriön vuonna 2010 vahvistamien liikenneonnettomuuksien keskimääräisten yksikkökustannusten perusteella.

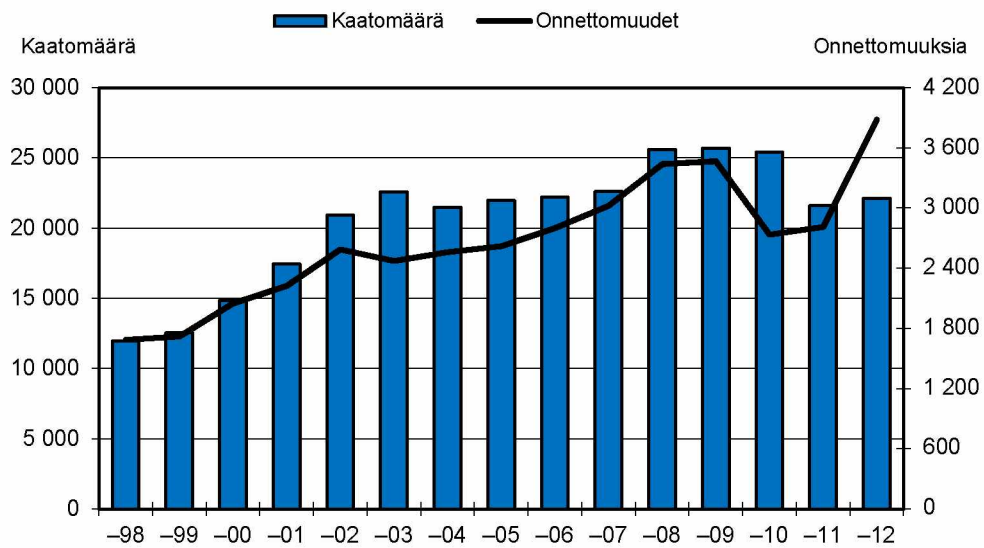
2 Kuvat

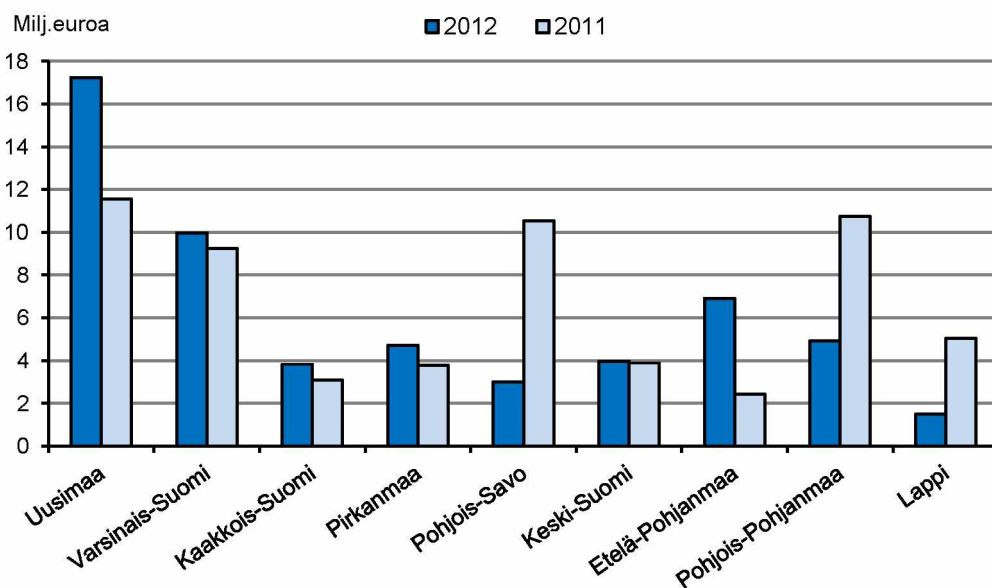
Kuva 1. Hirvi- ja peuraonnettomuudet sekä henkilövahinkoihin johtaneet hirvi-eläinonnettomuudet maanteillä 1998–2012. (Hirvieläinonnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)

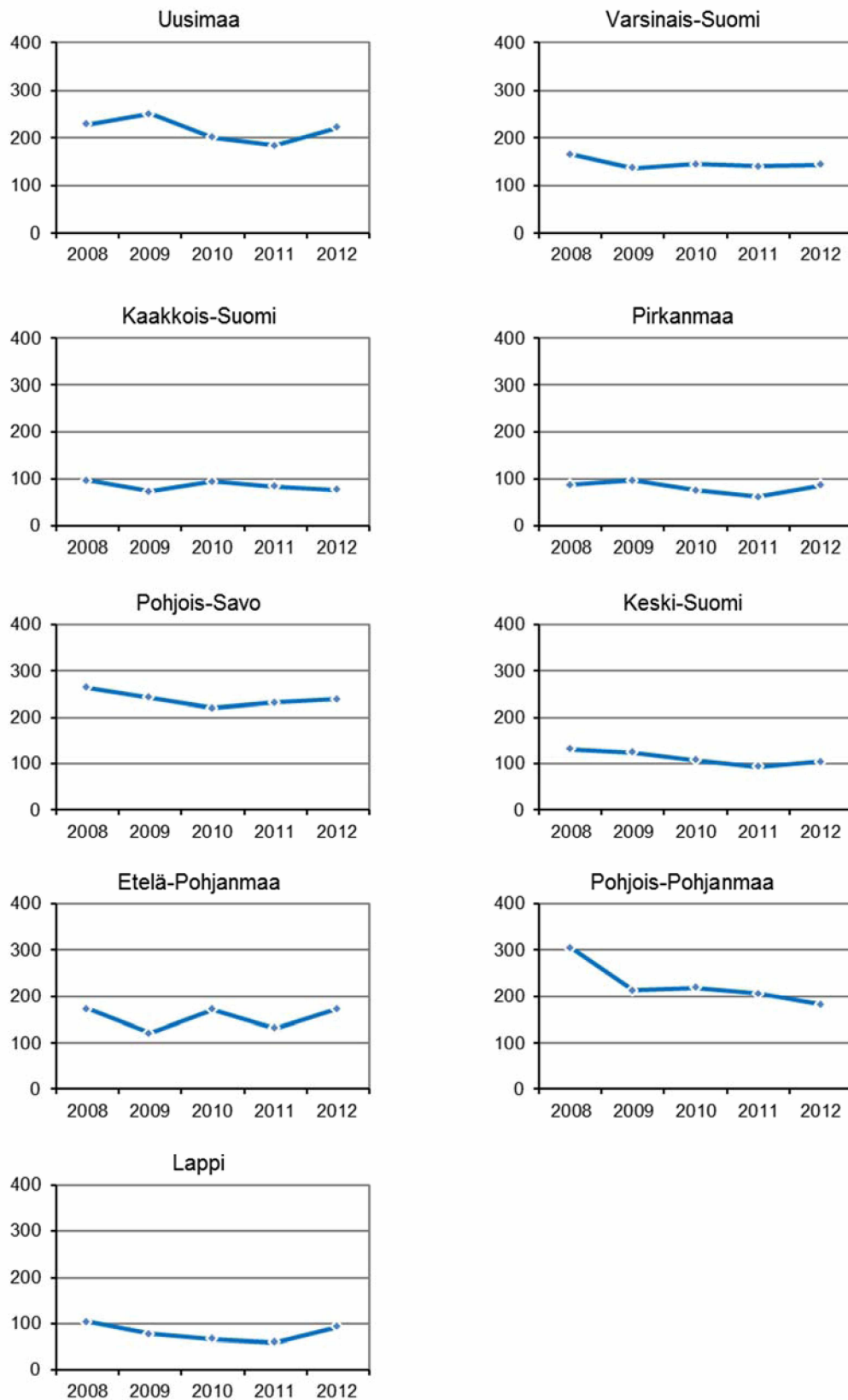
Kuva 2. Hirvionnettomuudet maanteillä ja hirvikanta vuosina 1992–2012. Hirvikantatieto Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselta. (Hirvieläinonnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)

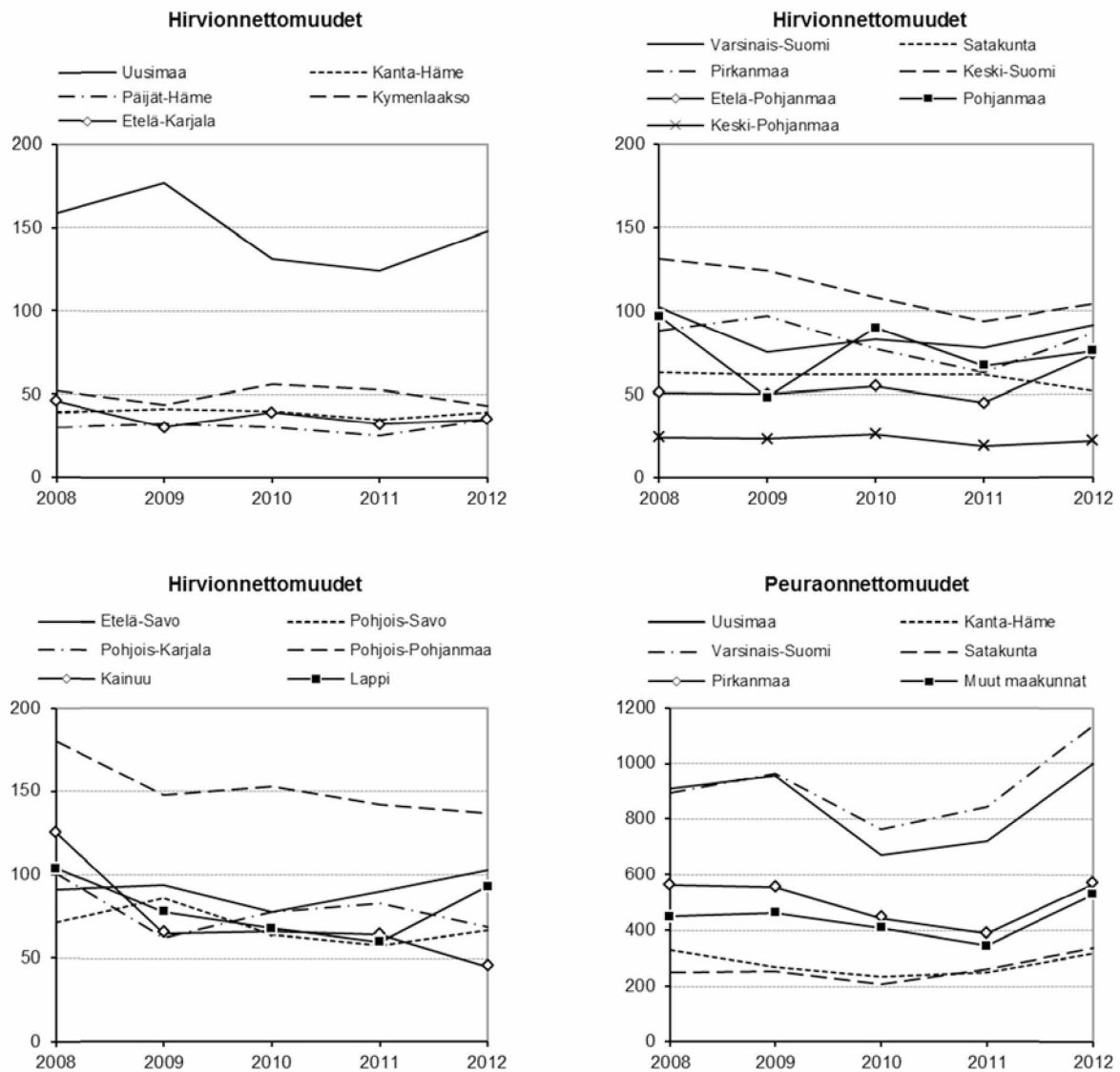
Kuva 3. Peuraonnettomuudet maanteillä ja valkohäntäpeuran kaatomäärä vuosina 1998–2012.
Saalistieto Metsästäjien Keskusjärjestöltä. Onnettomuuksissa ovat mukana myös muiden peurojen ja metsäkauriiden onnettomuudet. (Hirvieläinonnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)

Kuva 4. Hirvieläinonnettomuuksien laskennalliset kustannukset maanteillä ELY-keskusten alueilla vuosina 2011 ja 2012 vuoden 2010 yksikkökustannusten mukaan laskettuna. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)

Kuva 5. Hirvionnettomuuksien kehitys vuosina 2008–2012 ELY-keskusten alueilla. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)

Kuva 6. Hirvi- ja peuraonnettomuudet maanteillä maakunnittain vuosina 2008–2012. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)

3 Taulukot

Taulukko 1. Hirvieläinonnettomuudet ja niistä seuranneet henkilövahingot vuosina 2001–2012.

Vuosi	Onnettomuuksia			Kuolleita henkilöitä			Loukkaantuneita henkilöitä		
	Hirvi	Peura	Yht.	Hirvi	Peura	Yht.	Hirvi	Peura	Yht.
2001	3 048	2 225	5 273	10	0	10	373	17	390
2002	2 828	2 586	5 414	5	0	5	314	17	331
2003	2 206	2 472	4 678	11	0	11	235	48	283
2004	2 069	2 559	4 628	10	0	10	230	12	242
2005	1 995	2 618	4 613	12	0	12	193	29	222
2006	1 980	2 800	4 780	3	0	3	179	36	215
2007	1 651	3 021	4 672	5	2	7	165	26	191
2008	1 589	3 436	5 025	4	0	4	125	40	165
2009	1 337	3 465	4 802	5	0	5	111	40	151
2010	1 304	2 733	4 037	0	0	0	98	24	122
2011	1 194	2 811	4 005	3	0	3	113	23	136
2012*	1 321	3 880	5 201	0	0	0	108	35	143

*Tilastointi muuttunut

Taulukko 2. Hirvi- ja peuraonnettomuudet henkilövahinkoineen vuosina 2012 ja 2011 ELY-keskuksittain sekä keskiarvo vuosilta 2008–2012.

ELY-keskuksen alue	Hirvionnettomuudet			Peuraonnettomuudet			Hirvi-eläinonn. yht.	Seuraukset	
	Kuol. joht.	Loukk. joht.	Onn. yht.	Kuol. joht.	Loukk. joht.	Onn. yht.		Kuol-leita	Loukkaan-tuneita
<u>Vuosi 2012*</u>									
Uusimaa	0	21	222	0	15	1 374	1 596	0	43
Varsinais-Suomi	0	8	143	0	7	1 471	1 614	0	16
Kaakkois-Suomi	0	10	78	0	0	40	118	0	16
Pirkanmaa	0	0	87	0	8	568	655	0	8
Pohjois-Savo	0	6	239	0	0	73	312	0	9
Keski-Suomi	0	10	104	0	0	61	165	0	14
Etelä-Pohjanmaa	0	17	172	0	0	164	336	0	19
Pohjois-Pohjanmaa	0	12	182	0	0	69	251	0	14
Lappi	0	2	93	0	1	60	153	0	4
Koko maa 2012	0	86	1 321	0	31	3 880	5 201	0	143
<u>Vuosi 2011</u>									
Uusimaa	0	13	184	0	10	1 023	1 207	0	26
Varsinais-Suomi	0	11	140	0	5	1 104	1 244	0	17
Kaakkois-Suomi	0	8	85	0	0	21	106	0	10
Pirkanmaa	0	4	63	0	3	388	451	0	7
Pohjois-Savo	1	19	231	0	2	62	293	1	25
Keski-Suomi	0	10	94	0	0	45	139	0	12
Etelä-Pohjanmaa	0	5	131	0	0	103	234	0	5
Pohjois-Pohjanmaa	1	22	206	0	0	41	247	1	27
Lappi	1	7	60	0	0	24	84	1	7
Koko maa 2011	3	99	1 194	0	20	2 811	4 005	3	136
Keskiarvo 2008–2012	2	95	1 349	0	29	3 266	4 615	2	144

*Tilastointi muuttunut

Taulukko 3. Hirvieläinonnettomuudet kuukausittain maanteillä vuonna 2012. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)

	Hirvieläinonnettomuudet				Hirvionnett.		Peuraonnett.	
	Kuol. joht.	Loukk. joht.	Henk. vah. joht.	%	Kaikki onn.	%	Kaikki onn.	%
Tammi	0	4	4	3 %	85	6 %	162	4 %
Helmi	0	1	1	1 %	57	4 %	68	2 %
Maalis	0	0	0	0 %	22	2 %	47	1 %
Huhti	0	1	1	1 %	40	3 %	161	4 %
Touko	0	7	7	6 %	76	6 %	301	8 %
Kesä	0	17	17	15 %	102	8 %	275	7 %
Heinä	0	16	16	14 %	97	7 %	248	6 %
Elo	0	22	22	19 %	124	9 %	299	8 %
Syys	0	14	14	12 %	180	14 %	344	9 %
Loka	0	15	15	13 %	231	17 %	588	15 %
Marras	0	13	13	11 %	185	14 %	985	25 %
Joulu	0	7	7	6 %	122	9 %	402	10 %
Yhteensä	0	117	117	100 %	1 321	100 %	3 880	100 %

Taulukko 4. Hirvieläinonnettomuudet kuukausittain maanteillä vuonna 2011.

	Hirvieläinonnettomuudet				Hirvionnett.		Peuraonnett.	
	Kuol. joht.	Loukk. joht.	Henk. vah. joht.	%	Kaikki onn.	%	Kaikki onn.	%
Tammi	0	12	12	10 %	137	11 %	77	3 %
Helmi	0	3	3	2 %	47	4 %	26	1 %
Maalis	0	0	0	0 %	11	1 %	27	1 %
Huhti	0	7	7	6 %	43	4 %	107	4 %
Touko	1	7	8	7 %	67	6 %	308	11 %
Kesä	0	13	13	11 %	102	9 %	219	8 %
Heinä	0	17	17	14 %	102	9 %	212	8 %
Elo	2	8	10	8 %	92	8 %	190	7 %
Syys	0	17	17	14 %	174	15 %	208	7 %
Loka	0	13	13	11 %	157	13 %	402	14 %
Marras	0	15	15	12 %	128	11 %	696	25 %
Joulu	0	7	7	6 %	134	11 %	339	12 %
Yhteensä	3	119	122	100 %	1 194	100 %	2 811	100 %

Taulukko 5. Hirvieläinonnettomuudet maanteillä vuonna 2012 eri valoisuusolosuhteissa. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)

	Hirvieläinonnettomuudet				Hirvionnettomuudet		Peuraonnettomuudet	
	Kuol. joht.	Loukk. joht.	Henk. vah. joht.	%	Kaikki onn.	%	Kaikki onn.	%
Ei tietoa					2	0 %	5	0 %
Päivänvalo	0	42	42	36 %	378	29 %	1 194	31 %
Hämärä	0	23	23	20 %	220	17 %	707	18 %
Pimeä	0	46	46	39 %	647	49 %	1 680	43 %
Tie valaistu	0	6	6	5 %	74	6 %	294	8 %
Yhteensä	0	117	117	100 %	1 321	100 %	3 880	100 %

Taulukko 6. Hirvieläinonnettomuudet maanteillä vuonna 2011 eri valoisuusolosuhteissa.

	Hirvieläinonnettomuudet				Hirvionnettomuudet		Peuraonnettomuudet	
	Kuol. joht.	Loukk. joht.	Henk. vah. joht.	%	Kaikki onn.	%	Kaikki onn.	%
Päivänvalo	1	41	42	34 %	330	28 %	896	32 %
Hämärä	1	23	24	20 %	197	16 %	505	18 %
Pimeä	1	42	43	35 %	565	47 %	1 090	39 %
Tie valaistu	0	13	13	11 %	102	9 %	320	11 %
Yhteensä	3	119	122	100 %	1 194	100 %	2 811	100 %

Taulukko 7. Hirvieläinonnettomuudet maanteillä vuonna 2012 eri nopeusrajoitusalueilla. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)

	Hirvieläinonnettomuudet				Hirvionnettomuudet		Peuraonnettomuudet	
	Kuol. joht.	Loukk. joht.	Henk. vah. joht.	%	Kaikki onn.	%	Kaikki onn.	%
-50	0	1	1	1 %	14	1 %	143	4 %
60	0	6	6	5 %	79	6 %	473	12 %
70	0	0	0	0 %	7	1 %	28	1 %
80	0	60	60	51 %	771	58 %	2 286	59 %
100	0	44	44	38 %	435	33 %	839	22 %
120	0	6	6	5 %	15	1 %	111	3 %
Yhteensä	0	117	117	100 %	1 321	100 %	3 880	100 %

Taulukko 8. Hirvieläinonnettomuudet maanteillä vuonna 2011 eri nopeusrajoitusalueilla.

	Hirvieläinonnettomuudet				Hirvionnettomuudet		Peuraonnettomuudet	
	Kuol. joht.	Loukk. joht.	Henk. vah. joht.	%	Kaikki onn.	%	Kaikki onn.	%
-50	0	2	2	2 %	15	1 %	87	3 %
60	0	7	7	6 %	46	4 %	330	12 %
70	0	1	1	1 %	4	0 %	18	1 %
80	1	62	63	52 %	729	61 %	1 782	63 %
100	2	43	45	37 %	384	32 %	513	18 %
120	0	4	4	3 %	16	1 %	81	3 %
Yhteensä	3	119	122	100 %	1 194	100 %	2 811	100 %

Taulukko 9. Hirvi- ja peuraonnettomuuksien vuotuiset kokonaiskustannukset vuosina 2012 ja 2011 vuoden 2010 yksikkökustannusten mukaan laskettuna.

	Hirvionnettomuudet				Peuraonnettomuudet			
	2012*		2011		2012*		2011	
	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%
Kuolemaan johtaneet onnettomuudet	0	0 %	7	16 %	0	0 %	0	0 %
Loukkaantumisen joht. onnettomuudet	30	89 %	35	77 %	11	49 %	7	47 %
Omaisuuksivahinko-onnettomuudet	4	11 %	3	7 %	11	51 %	8	53 %
Yhteensä	34	100 %	45	100 %	22	100 %	15	100 %

*Tilastointi muuttunut

Taulukko 10. Hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuonna 2012 eri toiminnallisissa tieluokissa. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)

ELY-keskuksen alue	Tieluokka				Yhteensä
	Valtatiet	Kantatiet	Seututiet	Yhdystiet	
Uusimaa	1,3	2,2	2,2	4,0	2,0
Varsinais-Suomi	2,6	3,3	5,4	2,6	3,2
Kaakkois-Suomi	3,6	7,8	4,1	3,2	3,8
Pirkanmaa	2,0	3,8	3,1	3,8	2,6
Pohjois-Savo	4,7	6,3	6,0	4,8	5,2
Keski-Suomi	4,6	3,5	5,1	4,2	4,6
Etelä-Pohjanmaa	5,6	4,0	6,7	3,8	5,2
Pohjois-Pohjanmaa	4,5	7,1	5,0	3,7	4,7
Lappi	3,5	6,5	6,3	6,8	5,1
Koko maa	3,1	4,0	4,4	3,9	3,6

Taulukko 11. Hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuonna 2011 eri toiminnallisissa tieluokissa.

ELY-keskuksen alue	Tieluokka				Yhteensä
	Valtatiet	Kantatiet	Seututiet	Yhdystiet	
Uusimaa	1,3	2,3	1,6	2,4	1,7
Varsinais-Suomi	2,8	2,4	5,0	2,7	3,1
Kaakkois-Suomi	4,5	3,7	2,0	4,0	4,0
Pirkanmaa	1,6	2,4	3,0	1,3	1,9
Pohjois-Savo	4,7	5,4	6,8	3,9	5,0
Keski-Suomi	4,0	5,8	3,9	3,6	4,1
Etelä-Pohjanmaa	4,9	2,5	4,7	2,2	3,9
Pohjois-Pohjanmaa	5,2	6,8	5,8	4,1	5,3
Lappi	3,3	4,0	2,4	3,6	3,3
Koko maa	3,1	3,4	3,8	2,9	3,2

Taulukko 12. *Peuraonnettomuuksien onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuonna 2012 Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan ELY-keskusten alueella ja koko maassa eri toiminnallisissa tieluokissa. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)*

ELY-keskuksen alue	Tieluokka				Yhteensä
	Valtatiet	Kantatiet	Seututiet	Yhdystiet	
Uusimaa	6,8	10,7	16,4	29,2	12,6
Varsinais-Suomi	21,7	29,0	54,5	39,5	33,4
Pirkanmaa	9,9	6,4	33,3	35,5	17,2
Koko maa	6,4	9,1	16,4	18,0	10,6

Taulukko 13. *Peuraonnettomuuksien onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuonna 2011 Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan ELY-keskusten alueella ja koko maassa eri toiminnallisissa tieluokissa.*

ELY-keskuksen alue	Tieluokka				Yhteensä
	Valtatiet	Kantatiet	Seututiet	Yhdystiet	
Uusimaa	5,7	9,4	11,2	19,6	9,4
Varsinais-Suomi	15,0	25,2	39,8	29,6	24,8
Pirkanmaa	6,2	4,5	20,4	29,0	11,7
Koko maa	4,7	7,5	11,2	12,7	7,7

Taulukko 14. *Henkilövahinkoon johtaneiden hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuonna 2012 eri toiminnallisissa tieluokissa. (Onnettomuuksien tilastointi muuttui vuonna 2012.)*

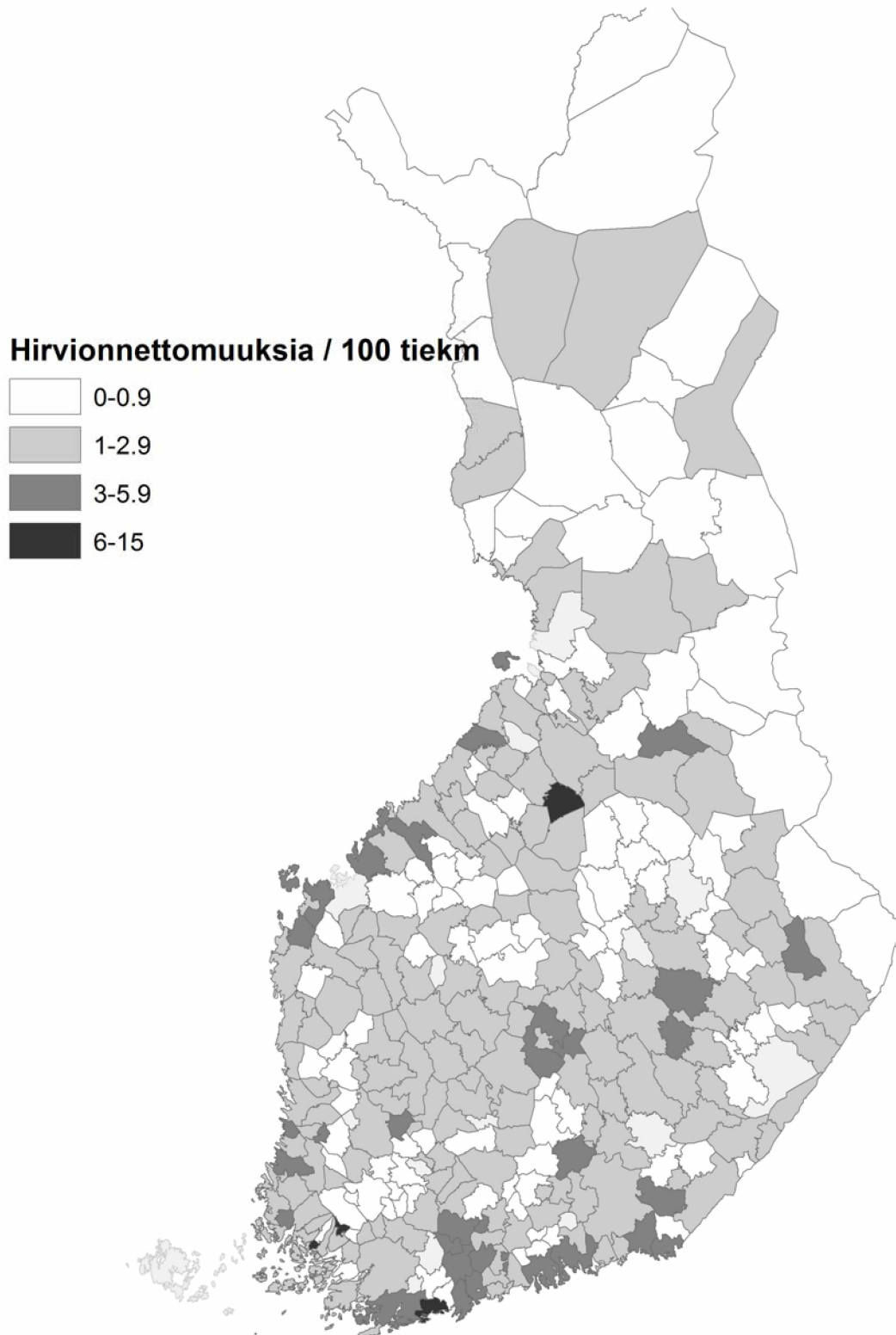
ELY-keskuksen alue	Tieluokka				Yhteensä
	Valtatiet	Kantatiet	Seututiet	Yhdystiet	
Uusimaa	0,3	0,3	0,4	0,5	0,3
Varsinais-Suomi	0,4	0,0	0,6	0,3	0,3
Kaakkois-Suomi	0,5	1,3	0,6	0,0	0,5
Pirkanmaa	0,2	0,0	0,4	0,4	0,2
Pohjois-Savo	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1
Keski-Suomi	0,4	0,6	0,5	0,3	0,4
Etelä-Pohjanmaa	0,7	1,1	0,1	0,1	0,5
Pohjois-Pohjanmaa	0,3	0,7	0,1	0,1	0,3
Lappi	0,0	0,8	0,0	0,0	0,2
Koko maa	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3

Taulukko 15. *Henkilövahinkoon johtaneiden hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./100 milj. autokm) maanteillä vuonna 2011 eri toiminnallisissa tieluokissa.*

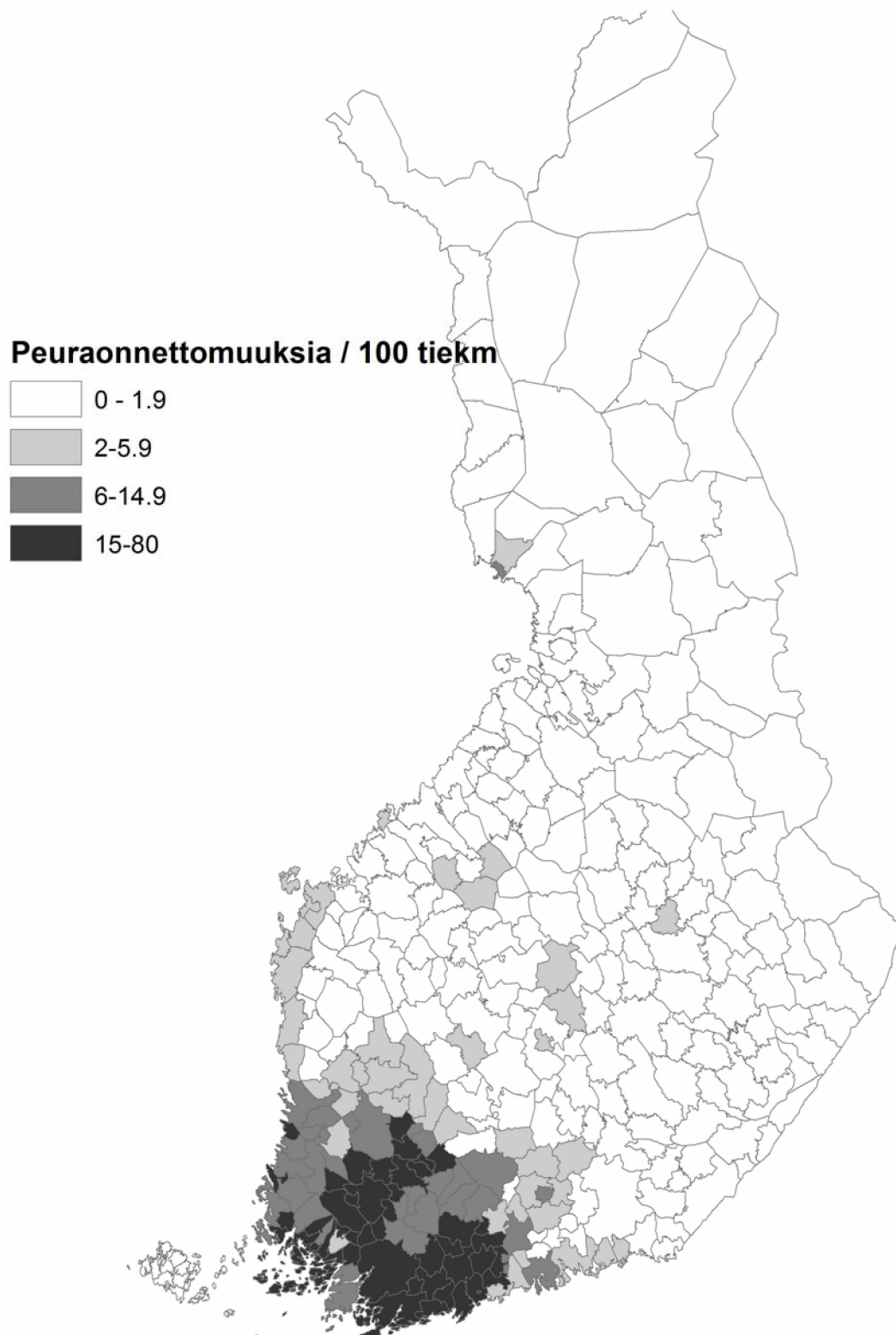
ELY-keskuksen alue	Tieluokka				Yhteensä
	Valtatiet	Kantatiet	Seututiet	Yhdystiet	
Uusimaa	0,2	0,2	0,1	0,4	0,2
Varsinais-Suomi	0,4	0,2	0,5	0,3	0,4
Kaakkois-Suomi	0,5	0,0	0,3	0,0	0,4
Pirkanmaa	0,2	0,3	0,2	0,4	0,2
Pohjois-Savo	0,4	0,8	0,8	0,1	0,5
Keski-Suomi	0,2	1,2	1,0	0,3	0,4
Etelä-Pohjanmaa	0,2	0,0	0,3	0,0	0,2
Pohjois-Pohjanmaa	0,8	0,7	0,4	0,0	0,6
Lappi	0,5	0,5	0,3	0,4	0,4
Koko maa	0,3	0,4	0,4	0,2	0,3

4 Kartat

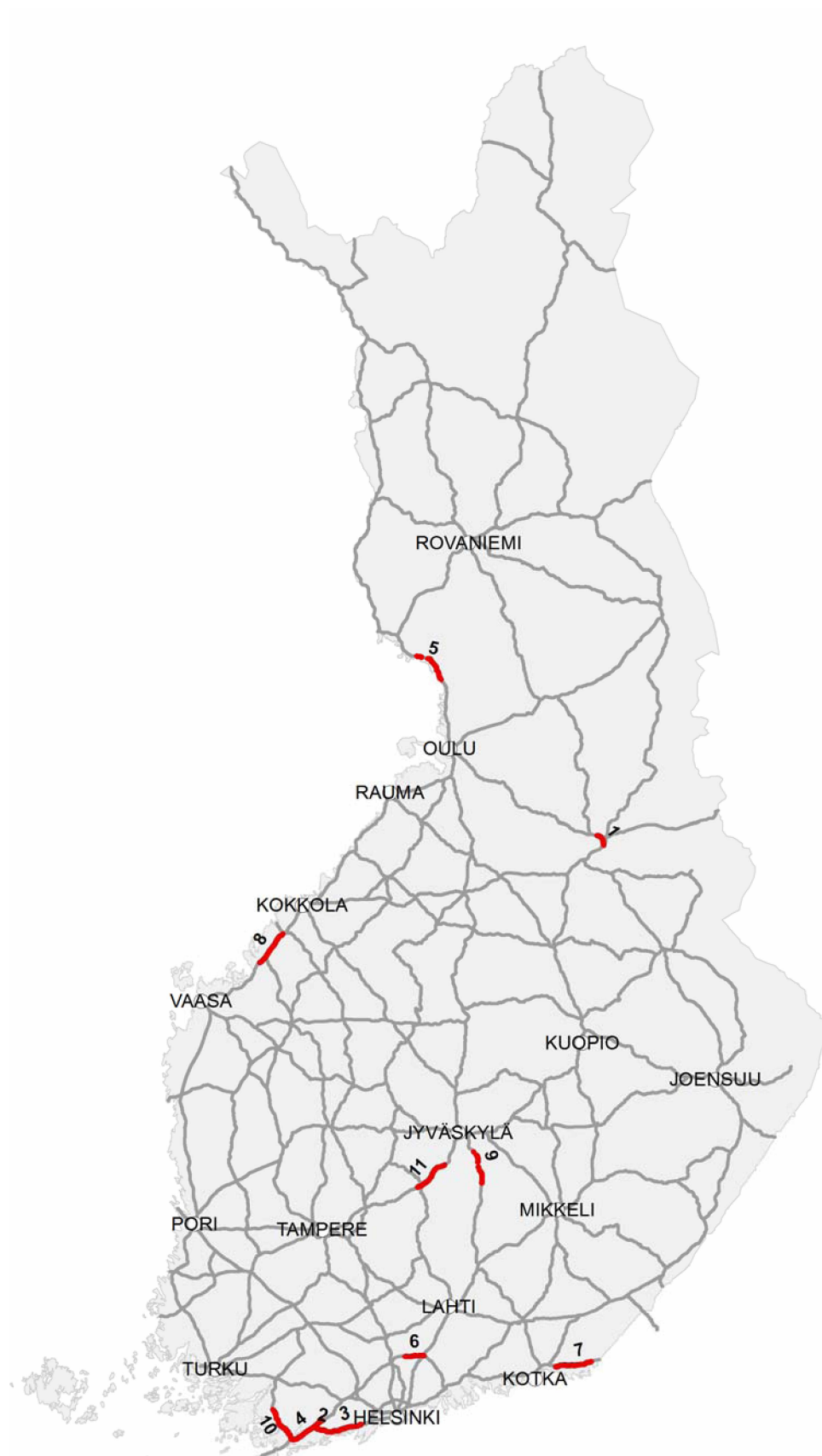
Kartta 1. Hirvionnettomuustiheys maanteillä kunnittain, keskiarvo vuosista 2011 ja 2012.

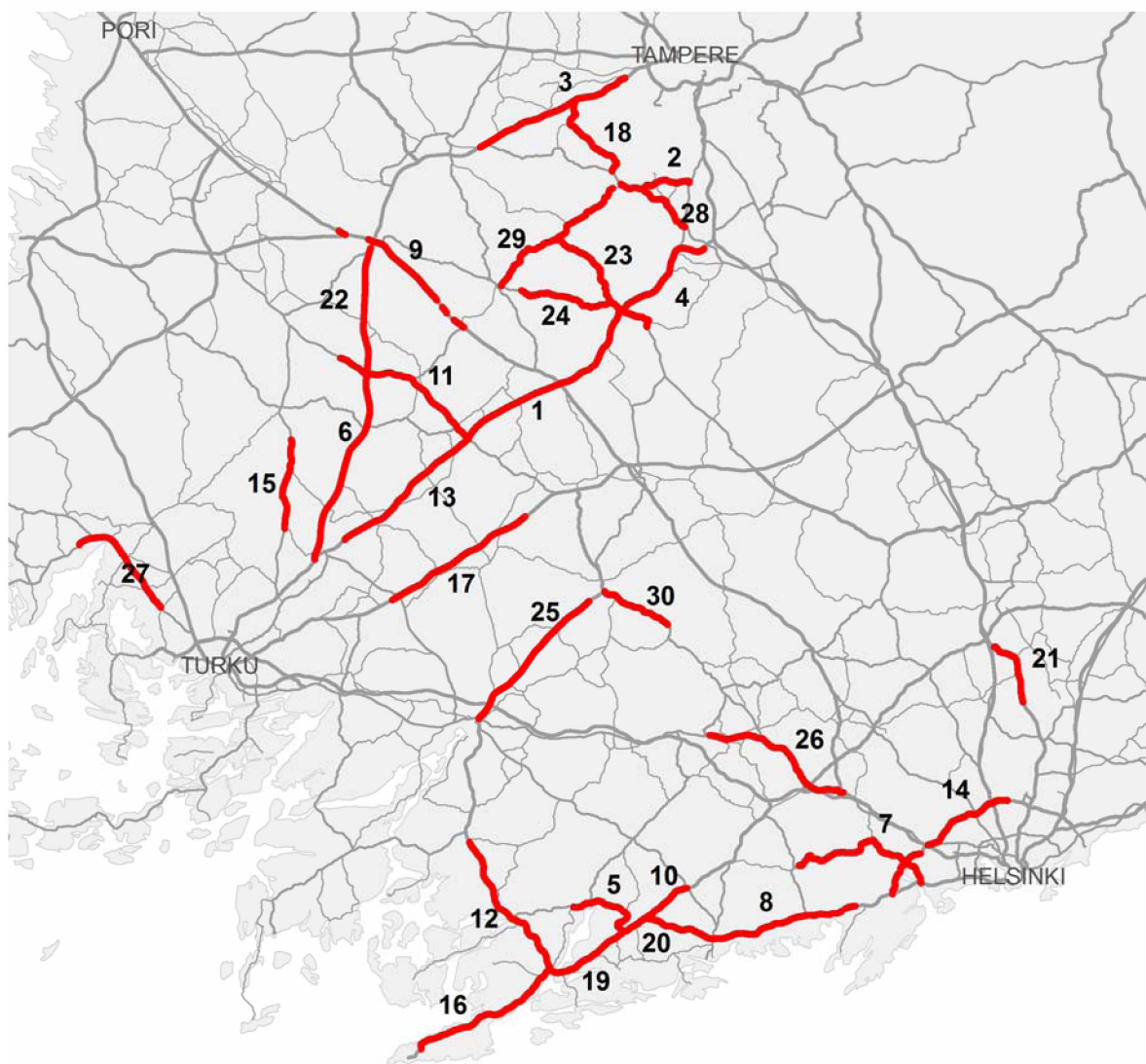
Kartta 2. Peuraonnettomuustiheys maanteillä kunnittain, keskiarvo vuosista 2011 ja 2012.

Kartta 3. Tieosuudet, joilla on suurin hirvionnettomuustiheys (2008–2012 keskiarvo)

Kartta 4. Tieosuudet, joilla on suurin peuraonnettomuustiheys (2008–2012 keskiarvo)

Hirvionnettomuudet sivun 22 kartalla

kohde nro	tie- numero	onn. lkm 08–12	onn. tiheys, onn. / vuosi ja 100 km
1	22	18	34,7
2	51	20	34,6
3	51	44	29,3
4	25	44	29,3
5	4	36	24,0
6	25	18	23,4
7	7	34	20,8
8	8	31	20,7
9	4	31	20,7
10	52	30	20,0
11	9	30	20,0

Peuraonnettomuudet sivun 23 kartalla

kohde nro	tie- numero	onn. lkm 08–12	onn. tiheys, onn. / vuosi ja 100 km
1	9	315	210,0
2	301	125	177,2
3	12	231	154,0
4	9	220	146,7
5	111	111	141,3
6	41	194	129,3
7	1130	181	120,7
8	51	162	108,0
9	2	158	105,3
10	25	152	101,3
11	213	153	99,2
12	52	147	98,0
13	9	145	96,7
14	50	135	90,0
15	204	75	88,2
16	25	130	86,1
17	10	125	85,5
18	2992	80	85,1
19	284	29	84,8
20	51	49	84,7
21	45	54	83,7
22	41	124	82,7
23	2981	69	78,0
24	230	78	76,9
25	52	115	76,7
26	110	112	74,7
27	192	82	73,7
28	2985	43	73,6
29	2986	108	72,0
30	280	48	70,2

